

Документ за разглеждане в заседание

A8-0186/2018

24.5.2018

ДОКЛАД

относно „Към устойчив и конкурентоспособен европейски сектор на аквакултурите: настоящо състояние и бъдещи предизвикателства“
(2017/2118(INI))

Комисия по рибно стопанство

Докладчик: Карлос Итургайс

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ	26
МНЕНИЕ НА МАЛЦИНСТВОТО	30
МНЕНИЕ НА МАЛЦИНСТВОТО	31
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ОКОЛНА СРЕДА, ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ.....	32
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	41
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ.....	42

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно „Към устойчив и конкурентоспособен европейски сектор на аквакултурите: настоящо състояние и бъдещи предизвикателства “
(2017/2118(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Стратегически насоки за устойчивото развитие на сектора на аквакултурите на ЕС“ (COM(2013)0229),
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 304/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 708/2007 на Съвета относно използването в аквакултурите на чуждоземни и неприсъстващи в района видове¹,
- като взе предвид Директива 98/58/ЕО относно защитата на животни, отглеждани за селскостопански цели²,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 710/2009 на Комисията от 5 август 2009 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 889/2008 за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета във връзка с определянето на подробни правила относно биологичното производство на аквакултурни животни и морски водорасли³,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1/2005 на Съвета от 22 декември 2004 г. относно защитата на животните по време на транспортиране и свързаните с това операции и за изменение на Директиви 64/432/ЕИО и 93/119/ЕО и Регламент (ЕО) № 1255/97,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 889/2008 за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета относно биологичното производство и етикетването на биологични продукти по отношение на биологичното производство, етикетването и контрола⁴,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетването на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91⁵,
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на

¹ ОВ L 88, 4.4.2011 г., стр. 1.

² ОВ L 221, 8.8.1998 г., стр. 23.

³ ОВ L 204, 6.8.2009 г., стр. 15.

⁴ ОВ L 250, 18.9.2008 г., стр. 1.

⁵ ОВ L 189, 20.7.2007 г., стр. 1.

Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета⁶,

- като взе предвид Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета⁷,
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2328/2003, (ЕО) № 861/2006, (ЕО) № 1198/2006 и (ЕО) № 791/2007 на Съвета и Регламент (ЕС) № 1255/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁸,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2017/1004 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за установяване на рамка на Съюза за събиране, управление и използване на данни в сектора на рибарството и за подкрепа при изготвянето на научни становища във връзка с общата политика в областта на рибарството, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 199/2008 на Съвета⁹,
- като взе предвид своята резолюция от 4 декември 2008 г. относно приемането на Европейски план за управление на популациите от корморани с оглед на свеждането до минимум на нарастващото въздействие на кормораните върху запасите от риба, риболова и аквакултурите¹⁰,
- като взе предвид своята резолюция от 17 юни 2010 г. относно нов импулс за стратегията за устойчиво развитие на европейската аквакултура¹¹,
- като взе предвид своята резолюция от 8 юли 2010 г. относно режима за внос в ЕС на рибни продукти и продукти от аквакултури с оглед на бъдещата реформа на общата политика в областта на рибарството¹²,
- като взе предвид своята позиция, приета на първо четене на 23 ноември 2010 г. с оглед приемането на Регламент (ЕС) № .../2011 на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 708/2007 на Съвета относно използването в аквакултурите на чуждоземни и неприсъстващи в района видове¹³,
- като взе предвид своята резолюция от 8 септември 2015 г. относно разгръщане на потенциала на изследователската и развойната дейност в рамките на синята икономика за създаване на работни места и растеж¹⁴,

⁶ ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22.

⁷ ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 1.

⁸ ОВ L 149, 20.5.2014 г., стр. 1.

⁹ ОВ L 157, 20.6.2017 г., стр. 1.

¹⁰ ОВ С 21 Е, 28.1.2010 г., стр. 11.

¹¹ ОВ С 236 Е, 12.8.2011 г., стр. 132.

¹² ОВ С 351 Е, 2.12.2011 г., стр. 119.

¹³ ОВ С 99 Е, 3.4.2012 г., стр. 177.

¹⁴ ОВ С 316, 22.9.2017 г., стр. 64.

- като взе предвид своята резолюция от 12 май 2016 г. относно проследяемостта на продуктите от риболов и аквакултури в ресторанти и при търговия на дребно¹⁵,
 - като взе предвид работния документ на службите на Комисията относно прилагането на рамковата директива за водите (РДВ) и Рамковата директива за морска стратегия (РДМС) във връзка с аквакултурите (SWD(2016)0178),
 - като взе предвид документа на Комисията от 2015 г., озаглавен „Обобщаващ доклад: Прилагането на правилата за рибовъдство“ (DG(SANTE) 2015-7406 - MR),
 - като взе предвид съобщението на Комисията от 29 юни 2017 г., озаглавено „Европейски план за действие „Едно здраве“ срещу антимикробната резистентност (АМР)“ (COM(2017)0339),
 - като взе предвид икономическия доклад относно сектора на аквакултурите на ЕС от 2016 г. на Научния, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР),
 - като взе предвид доклада на Евробарометър на тема „Потребителски навици във връзка с продуктите от риболов и аквакултури“ (2017 г.) и допълнителния анализ от Европейската обсерватория на пазара на продукти от риболов и аквакултури (EUMOFA),
 - като взе предвид научното становище, озаглавено „Хранителни продукти от океаните“, изготвено от групата на високо равнище от научни съветници през ноември 2017 г.,
 - като взе предвид Кодекса за поведение за отговорен риболов на ФАО,
 - като взе предвид Здравния кодекс на ОЕ за водните животни,
 - като взе предвид член 42 и член 43, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
 - като взе предвид своята резолюция от 6 юли 2017 г. относно насърчаването на сближаването и развитието в най-отдалечените региони на ЕС: прилагането на член 349 от ДФЕС¹⁶,
 - като взе предвид член 52 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по рибно стопанство и становището на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (А8-0186/2018),
- А. като има предвид, че секторът на аквакултурите, включващ развъждането на морски и сладководни видове риба, както и мекотели, ракообразни, морски водорасли и бодлокожи, представлява иновативен стопански сектор, който е най-бързо разрастващата се дейност за производството на храни и потенциално

¹⁵ОВ С 76, 28.2.2018 г., стр. 40.

¹⁶ Приети текстове, P8_TA(2017)0316

високотехнологичен сектор, изискващ структурни инвестиции и инвестиции за научноизследователска дейност и дългосрочно оперативно и финансово планиране;

- Б. като има предвид, че индустриите за развъждане на риба и черупчести изпълняват важна и ценна роля по отношение на икономиката, заетостта и социалните въпроси и въпросите, свързани с околната среда, във връзка с подобряването на качеството на живот в крайбрежните и вътрешните райони на Съюза, както и в най-отдалечените региони, и във връзка с приноса към хранителната и продоволствената сигурност на европейците; като има предвид, че са налице някои фактори, които влияят неблагоприятно на производството на аквакултури, включително фактори, свързани с околната среда и климата, но най-вече хищниците сред животните; като има предвид, че според редица проучвания, проблемите, свързани с хищниците, оказват значително въздействие върху производството;
- В. като има предвид, че съобщението на Комисията, озаглавено „Стратегически насоки за устойчивото развитие на сектора на аквакултурите на ЕС“, подчертава четири приоритетни области, които ще бъдат разгледани с цел отключването на потенциала на сектора на аквакултурите на ЕС: административни процедури, координирано пространствено планиране, конкурентоспособност, по-специално чрез свързване на сектора с науката, и еднакви условия на конкуренция;
- Г. като има предвид, че в посоченото съобщение се препоръчва държавите членки да разработят многогодишни национални стратегически планове в областта на аквакултурите, в които да се анализират основните недостатъци и проблемите, които трябва да бъдат решени, да се определят общи цели и, по възможност, показатели за оценка на напредъка към постигането им;
- Д. като има предвид, че запазването на местните екосистеми и запаси трябва да бъде ключова приоритетна цел, за да се предотвратят преместването и разрушаването на местния риболов и развъждането;
- Е. като има предвид, че въпреки добрите намерения и усилията секторът на аквакултурите на ЕС е в застой, за разлика от повишаващия се ръст, наблюдаван в други региони на света;
- Ж. като има предвид, че според изчисленията производството на аквакултури в ЕС покрива само 10% от вътрешното търсене на риба и като има предвид, че повече от половината от търсенето на рибни продукти е от внос от трети държави;
- З. като има предвид, че аквакултурите следва да се разглеждат и третираат като форма на селско стопанство, особено в случая на развъждане в рибни стопанства;
- И. като има предвид, че изоставането на най-отдалечените райони в развитието на аквакултурите е от особено значение;
- Й. като има предвид, че становището на групата на високо равнище от научни съветници, изразено неотдавна по въпроса, който ѝ беше поставен от члена на Европейската комисия Вела, а именно как може да бъдат получени повече

хранителни продукти и биомаса от океана по начин, който да не лишава бъдещите поколения от ползите за тях, съдържа следните препоръки: „Включване на парадигмата за отговорна култура относно „хранителните продукти от океана“ ... в широки политически програми на равнището на европейските и световните системи“; и „Да се издигне развитието на морските култури в Европа на по-високо и по-стратегическо равнище посредством цялостна, съгласувана политическа рамка – това включва издаване на насоки относно включването на изисквания, свързани с морските култури, при прилагането на директивата на ЕС от 2014 г. относно морското пространствено планиране и включване на морските култури в обхвата на технологичното сътрудничество в рамките на споразуменията за партньорство в областта на рибарството между ЕС и южните страни партньори“;

- К. като има предвид, че за създаване или разширяване на стопанство за аквакултури в ЕС е необходимо получаването на различни разрешения и като има предвид, че процедурата за получаването на тези официални документи не е хармонизирана на равнището на ЕС и по принцип е бавна, сложна и не осигурява правна сигурност и икономическа предвидимост; като има предвид, че съществува риск това положение да възпрепятства развитието на сектора и би могло да обезсърчи бизнес инвестициите и да доведе до прекомерни разходи за сектора, в допълнение към косвеното насърчаване на вноса от трети държави;
- Л. като има предвид, че най-сложните процедури за дейностите, свързани с аквакултурите, са тези, които се отнасят до изискванията във връзка с околната среда (оценка на въздействието върху околната среда, стратегически оценки на околната среда и процедури за надзор), но, парадоксално, бавното изпълнение и сложността на тези административни процедури не винаги гарантират опазването на околната среда, дори напротив, понякога затрудняват установяването на социалноикономически, устойчиви от гледна точка на околната среда и качествени стопанства за аквакултури; като има предвид, че са налице различия между сладководните и морските аквакултури; като има предвид, че различията в подсекторите на аквакултурите изискват различни практики по отношение на управлението на запасите, храненето и размножаването; като има предвид, че трябва да се обърне необходимото внимание на тези различия при изработването на регламенти за аквакултурите на ЕС и, по-специално, устойчиви стандарти в областта на околната среда;
- М. като има предвид, че бюрократичната сложност и забавянето, в частност свързаните с издаването на лицензи и планирането, представляват бездействие, което неизбежно води до икономически, социални и трудови разходи за потенциалните инвеститори в районите, в които са установени стопанствата за аквакултури, с особено въздействие върху трудовата заетост сред жените и младежите;
- Н. като има предвид, че за подходящото пространствено планиране трябва да бъдат взети предвид различните нужди на различните ползватели, както и необходимостта да се опазва природата, и трябва да бъдат положени усилия за съчетаването им; като има предвид, че липсата на места, липсата на подходящо пространствено планиране и конфликтът с други стопански дейности имат

значително въздействие върху развитието на аквакултурите в ЕС в някои региони, тъй като секторът на аквакултурите може да има по-малка тежест от другите „мощни“ сектори;

- О. като има предвид, че пространственото планиране е една от предпоставките за дългосрочното развитие на аквакултурите и необходимо средство за осигуряване на подходящо планиране на местата за аквакултури, като се вземат под внимание другите дейности в съответните райони;
- П. като има предвид, че законодателството на ЕС в областта на околната среда се основава на директиви (Директивата за морска стратегия, директивите за птиците и местообитанията) и като има предвид, че следователно е от компетентността на държавите членки и на местните и регионалните органи да го транспонират и прилагат с известна свобода на действие; като има предвид, следователно, че прилагането му на територията на ЕС не е еднакво и това води до правна несигурност за предприятията и стопанствата и липса на предвидимост за инвеститорите и създава неравни условия на конкуренция;
- Р. като има предвид, че според научното становище на „Храна от океаните“ единственият начин да се получат значително повече храни и биомаса от океана в кратък период от време е да се събират организми от долната част на хранителната верига, като например макроводорасли и двучерупчести мекотели;
- С. като има предвид, че различните национални или регионални правни рамки за аквакултурите могат да доведат до положение, в което за предприятията има различни правни изисквания, дори и те да извършват дейност в един и същ морски басейн, което на свой ред поражда риск от нарушаване на конкуренцията;
- Т. като има предвид, че примерите за добро сътрудничество въз основа на доброволни и други споразумения между природозащитниците и сектора трябва да бъдат приветствани; като има предвид, че въпреки че положителните примери за принос на аквакултурите за поддържането на добро качество на водата и водните екосистемни услуги трябва да бъдат приветствани, също така е важно да се признае отрицателното въздействие, което аквакултурите могат да имат върху местната околна среда и качеството на водата, и да се търси начин за намаляването му; във връзка с това насърчава още иновации и инициативи с цел гарантиране на дългосрочен устойчив и печеливш сектор;
- У. като има предвид, че за отглеждането на двучерупчести мекотели и макроводорасли е необходимо балансирано снабдяване с хранителни соли в околната среда;
- Ф. като има предвид, че с оглед на това този вид развъждане на сладководна риба се определя също като услуга за опазване на околната среда, чрез която се запазва качеството и количеството на водата, и заслужава много по-голямо признание и подкрепа от лицата, вземащи решения в ЕС, отколкото в момента;
- Х. като има предвид, че продуктите с произход от ЕС трябва да отговарят на редица строги правила и стандарти, свързани с околната среда, здравето на животните и хуманното отношение към тях, както и защитата на потребителите, обхващащи

- производствените операции, фуражите, хуманното отношение към животните, транспорта, преработката и социалните условия на заетост, което оказва пряко въздействие върху производствените разходи; като има предвид, че резултатът е отлично качество и устойчиви продукти, които могат да бъдат по-скъпи и следователно по-малко конкурентни, отколкото вносните стоки, които често пристигат на пазара на ЕС на ниски цени поради практики, които са неустойчиви от екологична, социална и трудова гледна точка и чието производство е придружено от ниски стандарти за хуманно отношение и здраве на животните;
- Ц. като има предвид, че някои предприятия за аквакултури зависят до голяма степен от енергийни ресурси, което увеличава разходите за производство на аквакултури;
- Ч. като има предвид, че консумацията на риба — храна, съдържаща протеини, мастни киселини, витамини, минерали и основни хранителни микроелементи, които са от полза за човешкото здраве — следва да бъде увеличена, и като има предвид, че отличното качество на морските храни от ЕС следва да представлява основно конкурентно предимство за аквакултурите на ЕС;
- Ш. като има предвид, че световното потребление на риба постоянно нараства, успоредно с нарастването на населението в световен мащаб;
- Щ. като има предвид, освен това, че не винаги е налице съгласуваност между търговските, социалните и екологичните политики на ЕС: например, ЕС предоставя статут по общата схема от преференции (ОСП и ОСП+) на уязвими развиващи се страни с цел да им даде възможност да плащат по-малко или никакви мита за износ в ЕС, като им дава жизненоважен достъп до пазара на ЕС и допринася за растежа им; като има предвид, че в същото време някои от тези държави, например някои азиатски държави, произвеждат продукти от аквакултури, които не отговарят на стандартите по отношение на околната среда, хуманното отношение към животните, здравните, социалните и трудовите стандарти, които операторите от ЕС трябва да спазват, и които в някои случаи са в нарушение на правата на човека;
- АА. като има предвид, че ЕС е също така силно зависим от вноса на рибни продукти от трети държави за храна на аквакултурите и като има предвид, че по-устойчиви алтернативни храни досега не са достатъчно изследвани и насърчавани;
- АБ. като има предвид, че външната търговия на ЕС с аквакултури е в дефицит и съществува нелоялна конкуренция между внасяни от трети държави продукти от аквакултури и продукти от ЕС, което е в ущърб на качеството на храната и здравето на потребителите;
- АВ. като има предвид, че аквакултурата в трети държави предлага на ЕС възможности за инвестиции;
- АГ. като има предвид, че разликите между продуктите на европейската аквакултура в сравнение с тези на трети държави по отношение на качеството, въздействието върху околната среда, социалното поведение и хуманното отношение към животните не могат да се възприемат от европейските потребители, когато информацията, която те получават за тях, е недостатъчна или неточна (особено по

отношение на страната на произход, размразяване или идентифицирането на видовете);

- АД. като има предвид, че законодателството на ЕС относно информацията за продукти от водни животни, предоставяна на потребителите, е ясно и като има предвид, че контролът за това е отговорност на органите на държавите членки; като има предвид, че въпреки това в повечето случаи е всеизвестно, че тази съществена за потребителя информация не се предоставя, както на щандовете за риба, така и в ресторантите; като има предвид, че това положение на недостатъчно прилагане подронва конкурентоспособността на сектора на аквакултурите на ЕС;
- АЕ. като има предвид, че устойчивото рибовъдство се основава на отглеждане на здрави животни и поради това е изключително важно да се разработят конкретни и иновативни ветеринарни инструменти, по-специално ваксини и антибиотици, които следва да се използват по отговорен и ограничителен начин, който гарантира здравето на животните и хората и хуманното отношение към животните, както и безопасни и хранителни продукти от аквакултури, без вреди за околната среда и дивите видове; като има предвид, че регламентите на ЕС относно здравето на животните трябва също така да вземат под внимание особеностите на аквакултурите и спецификата на рибните видове, когато се разглеждат лечението на инфекции и заболявания и въздействието върху качеството на продуктите;
- АЖ. като има предвид, че в европейския план за действие „Едно здраве“ срещу антимикробната резистентност (АМР) се посочва, че имунизацията чрез ваксинация е рентабилна мярка в сферата на общественото здравеопазване за борба с антимикробната резистентност¹⁷, което важи в подобна степен и за аквакултурите;
- АЗ. като има предвид, че представата на европейското общество и европейските потребители за аквакултурите се различава в различните държави членки, но като цяло определено има място за подобрение;
- АИ. като има предвид, че въпреки че винаги има възможност за подобрение чрез по-добри практики, лошият имидж на тази дейност не се дължи на реални проблеми (аспекти, свързани с околната среда, качеството или безопасността), а с предварителната представа, която потребителите имат за аквакултурите; като има предвид, че значителна част от това положение се дължи на схващането, че реалното въздействие на аквакултурите в някои трети държави (развиващите се страни) се среща също в ЕС, което не е вярно;
- АЙ. като има предвид, че силно различаващите се практики във връзка с аквакултурите водят до значителни разлики в качеството на продуктите, въздействието върху околната среда и санитарните условия, наред с другото, като често потребителят остава несигурен за получения продукт;
- АК. като има предвид, че лошата репутация на аквакултурите се отразява на тяхното

¹⁷ Европейска комисия (29 юни 2017 г.), Европейски план за действие „Едно здраве“ срещу антимикробната резистентност (АМР), стр. 10.

управление от страна на публичните администрации (лицензирането, планирането и т.н.), но също така и на условията за предлагане на пазара;

- АЛ. като има предвид, че е важно да се отбележи потенциалът на сладководните аквакултури, аквакултурите в затворени водоеми, интегрираните мултитрофични системи за аквакултури, рециркулационните системи за аквакултури (RAS) или аквапониката в градските зони за подобряването на продоволствената сигурност и развитието на селските райони;
- АМ. като има предвид, че ракообразните, мекотелите и водните растения, като например водораслите, също са важен ресурс за аквакултурата;
- АН. като има предвид, че научните изследвания и иновациите са от основно значение за отключване на потенциала на устойчивия сектор на аквакултурите; като има предвид, че производството може да бъде увеличено по устойчив начин чрез разширяване, основано на иновациите, възстановяване и пречистване на водите, използване на енергията от възобновяеми източници, като същевременно се намалява въздействието върху околната среда и се предоставят услуги, свързани с околната среда;
- АО. като има предвид, че стандартизираните протоколи за научни данни на равнището на ЕС, които дават възможност за наблюдение и подобрене на управлението и производствени практики, както и на тяхното въздействие върху околната среда и здравето, са от голямо значение;
- АП. като има предвид, че следва да се отдава предпочитание на развъждането на местни или ендемични видове, за да се намали въздействието върху околната среда и аквакултурата да стане по-устойчива;
- АР. като има предвид, че съществува опасност инвеститорите да бъдат отблъснати, тъй като достъпът до кредитиране е труден и между инвестициите и първата продажба минава значително време (обикновено три години или повече);
- АС. като има предвид, че условията за предварително финансиране, предлагани от банки и финансови институции, са все по-строги;
- АТ. като има предвид, че процедурите, които в повечето случаи не са достатъчно ясни за потребителите, и множеството документи, които трябва да бъдат представени, за да се получи финансиране от Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), отблъскват заявителя; като има предвид, че сумата от приблизително 1 280 млн. евро, налични през настоящия програмен период (2014—2020 г.), не е достатъчна, за да се развие европейският сектор на аквакултурите; като има предвид освен това, че процентът на усвояване на средства от страна на държавите членки е много нисък;
- АУ. като има предвид, че устойчивият сектор на аквакултурите трябва да отчете възможните въздействия върху свободно обитаващите рибни запаси и качеството на водата, но, от друга страна, за него също така е необходимо добро състояние на рибните запаси и отлично качество на водата;

- АФ. като има предвид, че наличните данни показват нарастващо несъответствие – 8 милиона тона според преценките – между обема на потребление на морски храни в ЕС и обема на уловите от риболов; като има предвид, че устойчивият сектор на аквакултурите може, заедно с устойчивото рибарство, да осигури дългосрочна продоволствена и хранителна сигурност, в т.ч. хранителни доставки, както и растеж и заетост за гражданите на Съюза, и да отговори на нарастващото световно търсене на храни от водни животни, при условие че се използват устойчиви източници на фуражи за дейностите, свързани с аквакултурите, и се предотвратява влошаването на състоянието на околната среда; като има предвид, че така секторът може да допринесе за общата цел за преодоляване на несъответствието между потреблението и производството на морски храни в ЕС;
- АХ. като има предвид, че в сектора на аквакултурите един килограм риба с ниска стойност може да бъде преобразуван в един килограм риба с висока стойност (например в случая на мойвата и калкана, когато стойността се увеличава от 0,10 EUR на 7 EUR на килограм);
- АЦ. като има предвид, че младите хора по-слабо се интересуват от работа, инвестиране или развитие на сектора на аквакултурите поради лоша комуникация и липса на финансови перспективи и стабилност, което го прави непривлекателен за по-младите поколения;
- АЧ. като има предвид, че устойчивите аквакултури, които се притежават или управляват от общността, могат да бъдат от социално-икономическа полза за крайбрежните периферни региони и да изпълняват положителна роля в „синята икономика“;
- АШ. като има предвид, че сладководните аквакултури дават 20% от резултатите на сектора в Европа като цяло и като има предвид, че подкрепата на ЕС следва да съответства на този дял; като има предвид, че различното естество на сладководните аквакултури означава, че те се нуждаят от специални правила и отделна глава в законодателството относно политиката на ЕС в областта на рибарството;
- АЩ. като има предвид, че научните изследвания и иновациите са от решаващо значение за постигане на по-голяма устойчивост и конкурентоспособност на сектора за аквакултури на пазара на ЕС;
- ААБ. като има предвид, че проектите за сладководни аквакултури могат също така да се изпълняват с последващо финансиране и като има предвид, че това често изисква непропорционални усилия от страна на инвеститорите, поради което в много случаи рибовъдите не смеят да се лансират в проекти; като има предвид, че подкрепата в повечето случаи не е достатъчно интензивна;

Отключване на потенциала на сектора на аквакултурите на ЕС

1. признава положителното въздействие, което устойчивите аквакултури, включително секторите на морски и сладководни видове риба, могат да имат върху заетостта и икономиката на Съюза по принцип, подобрявайки производителността и качеството на живот на крайбрежните и вътрешните

райони; подчертава необходимостта да се подкрепя тяхното развитие, диверсификация и иновации чрез насърчаване на по-високи равнища на производството на риба, ракообразни, мекотели, водорасли и бодлокожи от аквакултури и подобряване на конкурентоспособността на тези продукти (подобряване на производството на аквакултури в ЕС, така че то да достигне поне настоящия световен темп на растеж при аквакултурите в рамките на пет години и насърчаване на инвестициите в енергийно по-ефективно и икономично оборудване), както и чрез подобряване на тяхното потребление и принос за продоволствената и хранителната сигурност за гражданите на ЕС; настоява, че това трябва да се направи, като същевременно се опазва доброто функциониране на морските екосистеми, така че да се даде възможност за трайна практика на рентабилните аквакултури, риболов с търговска цел и други форми на устойчиво използване на морската среда;

2. счита, че ЕС трябва да увеличи своето производство в сектора на аквакултурите, по-специално с цел намаляване на натиска върху естествената рибна среда; счита, че съдържащите риба фуражи следва да произхождат от устойчиви източници и да не пречат на целите за максимален устойчив улов на общата политика в областта на рибарството и че количествата хранителни вещества следва да бъдат контролирани; подчертава значението на сътрудничеството между научните изследователи, сектора на аквакултурите, производителите на фуражи, свързаните с околната среда организации и администрации; подчертава, че при аквакултурите в ЕС следва да се отчитат качеството, устойчивостта, безопасността на храните, околната среда, здравето на хората и на животните и следва да бъдат за пример в това отношение; отбелязва като положителен факт новите инициативи, свързани с аквакултури, разположени на брега, по-специално в чувствителни области и в области в ЕС със затворени водоеми, и счита, че са необходими по-строги мерки, чрез които секторът на аквакултурите да бъде по-ефикасен, икономически жизнеспособен, социално отговорен и екологосъобразен, задоволявайки същевременно по-голям дял от европейското търсене на риба и намалявайки зависимостта на Европа от внос;
3. приветства съобщението на Комисията „Стратегически насоки за устойчивото развитие на сектора на аквакултурите на ЕС“ и определянето в него на областите, в които трябва да се съсредоточат усилията с цел отключването на потенциала на сектора на аквакултурите на ЕС, така че заедно с устойчивото рибарство той да може да допринесе за изпълнение на целта за преодоляване на несъответствието между потреблението и производството на морски храни в ЕС по начин, който е устойчив от екологична, социална и икономическа гледна точка;
4. подчертава, че аквакултурите в сладки води все още не са достатъчно изследвана възможност за подобряване на хранителната безопасност и развитието на селските региони;
5. подчертава, че устойчивият растеж трябва да се основава на: предсказуемост на бизнес инвестициите и правна сигурност, които може да бъдат създадени чрез по-ефикасни административни рамки, подобряване на прозрачността на управлението, ясни, еднородни и опростени критерии за издаване на лицензи в целия ЕС, общи процедури за управление на болестите и достъп до подходящи

ветеринарни лечения, които не са вредни за здравето на хората и животните, ефективно пространствено планиране, наличието на документи с насоки, обмен на най-добри практики, подкрепата на Консултативния съвет по аквакултурите и подходяща финансова подкрепа; посочва, че всички тези фактори могат да допринесат за устойчив растеж;

6. оценява заключенията и препоръките, съдържащи се в научното становище на тема „Хранителни продукти от океаните“ от ноември 2017 г., свързани с разработването и прилагането на политиката в областта на морското дело, рибарството и аквакултурите през следващите години, за да се спомогне за увеличаване на броя на устойчивите храни, произхождащи от океаните;
7. призовава Комисията да оказва подкрепа на промишлеността в усилията ѝ за намаляване на зависимостта ѝ от запасите от свободно обитаващи риби за производството на храни за риби, включително чрез засилено използване на морски водорасли и други водорасли;
8. призовава Комисията да насърчава по-нататъшното развитие на нововъзникващия сектор на морски водорасли;
9. признава потенциала на аквакултурите за оказване на принос към продоволствената и хранителната сигурност за гражданите на ЕС и необходимостта от устойчиво и здравословно хранене, от съобразени с изменението на климата, хуманното отношение към животните и екологично устойчиви, ресурсно ефективни продоволствени системи с кръгов характер, насърчаващи иновациите и овластяването на общностите;
10. припомня, че развитието на европейския сектор на аквакултурите трябва да бъде свързано с основната и жизненоважна необходимост от независимо, безопасно, хранително и устойчиво производство на храни и да бъде поставено на по-предно място в глобалния дневен ред на ЕС;
11. призовава Комисията и държавите членки да инвестират в научни изследвания, проучвания и пилотни проекти за иновативни, ориентирани към бъдещето, екологосъобразни практики в аквакултурите, включително интегрирани мултитрофични системи за аквакултури (ИМТА), аквапоника и рециркуляционни системи за аквакултури (RAS), които да намалят въздействието от стопанствата за аквакултури върху местообитанията, популациите от диви животни и качеството на водата, и по този начин да допринасят за основан на екосистемите подход;
12. призовава Комисията да направи задълбочен анализ и да гарантира подходящи последващи действия във връзка с всяка от препоръките на групата на високо равнище от научни съветници;
13. подчертава, че всяка устойчива политика относно европейския сектор на аквакултурите трябва да отчита особеностите и разнообразните нужди и предизвикателства, свързани с производството на различните видове аквакултури и да разработи адаптирани мерки, които също така вземат предвид географските различия и потенциалните последици от изменението на климата; във връзка с това призовава Комисията, в рамките на общата политика в областта на

рибарството след 2020 г., да определи отделни правила, специално приспособени към характеристиките на всеки подсектор;

14. подчертава потенциала на сладководните аквакултури, както и на аквакултурите в затворени водоеми, интегрираните мултитрофични системи за аквакултури, рециркуляционните системи за аквакултури и аквапониката в градските зони; подчертава, че аквакултурите в сладки води са все още недостатъчно изследвана възможност за подобряване на продоволствената сигурност и развитието на селските области, но изпълняват важна социална роля, предоставяйки заетост в най-бедните селски райони, както и че имат екологична роля за запазването на влажните зони и предоставят широк спектър от услуги за екосистемата, които далеч надвишават икономическата им стойност;
15. подчертава, че е важно да се въведат инструменти за координация, проучвателни групи и дейности на ЕС с оглед определяне на случаите, в които производството на мекотели е значително застрашено от хищническите действия на чипурата (*Sparus aurata*), и за намиране на устойчиви и екологосъобразни решения;
16. признава потенциала на аквакултурите и на допълнителното обработване и износ на рибни продукти като местна индустрия за заетост и стопанска полза, особено за селските, крайбрежните и островните общности;
17. подчертава, че е важно Рамковата директива за водите (РДВ) и Рамковата директива за морска стратегия (РДМС) да осигуряват защита за зоните за отглеждане на мекотели, както е посочено във вече отменената Директива за мекотелите;
18. посочва, че в средата, в която трябва да се произвеждат макроводорасли или двучерупчести мекотели, при намаляването на въвеждането на хранителни вещества с цел постигане на добро състояние на околната среда, трябва да се взема предвид естественият капацитет за пречистване на организмите, които се развъждат или култивират;

Опростяване на административните процедури

19. подчертава основната роля на местните и регионалните органи в развитието на европейския сектор на аквакултурите, включително при прилагането на многогодишните стратегически планове, изготвени от държавите членки;
20. подчертава, че устойчивият растеж на сектора на аквакултурите трябва да се основава на предсказуемост на бизнес инвестициите и правна сигурност, за които е необходимо по-специално:
 - а) опростяване и ускоряване на административните процедури — по-малко бюрокрация — на равнището на ЕС, на национално и регионално равнище, като се използват в максимална степен информационните и комуникационните технологии, като същевременно се гарантира, че състоянието на морската среда не се влошава допълнително;

- б) повишаване на прозрачността и подходящо планиране;
 - в) по-добра координация по отношение на споделената компетентност на ЕС, държавите членки и, при необходимост, регионалните и местните органи;
 - г) бързи, ясни и прозрачни процедури за издаване на лицензи, придружени от ограничени срокове за даване на съгласие, за да не се отблъскват инвеститорите;
 - д) строго наблюдение от страна на Комисията на многогодишните национални стратегически планове на държавите членки;
 - е) насоки на Комисията за националните стратегически планове за еднакво прилагане на законодателството на ЕС (главно за защита на здравето и околната среда и предоставяне на гаранции, че не се нанася вреда на екосистемите и на риболовните дейности);
 - ж) съгласувана правна рамка между различните региони и държави членки, които имат общи води, с цел да се гарантира лоялна конкуренция и ефективни политики в областта на околната среда;
 - з) тясно сътрудничество между Комисията и компетентните органи (на национално, но и на местно и регионално равнище) при прилагането на законодателството на ЕС (най-вече в областта на санитарните стандарти и околната среда), както и подкрепа за координацията на националното или регионалното законодателство, когато е необходимо;
 - и) механизми за обмен на информация и най-добри практики между държавите членки чрез отворен метод за координация на националните мерки в областта на стопанската сигурност, достъпа до водите и пространството на Съюза и опростяване на процедурите за издаване на лицензи;
 - й) подходяща публична финансова подкрепа на равнището на ЕС и на национално равнище за устойчиво и отговорно производство на аквакултури, иновации и развитие;
 - к) по-добро включване на перспективите за аквакултурите и рибарството в търговските споразумения на Съюза;
21. предлага, по отношение на административната система, възможно най-бързото създаване на „обслужване на едно гише“, което да поеме и да упражнява всички правомощия, като това ще позволи подаването на съответните документи пред един административен орган; счита, че това би подобрило връзката между крайния потребител и различните равнища на публичната администрация;
22. предлага да се установи опростена система или система за „ускорено“ издаване на лицензи, при което компетентната администрация да издава временен лиценз, позволяващ на операторите, които отговарят на предварително определени критерии, да започнат дейността си; посочва, че тези критерии следва да се основават на историята на кандидатите или на факта, че представеният проект за

аквакултури наистина е водещ по отношение на иновациите и/или устойчивостта, или да се основават на създаването на сервитутни зони за аквакултури, където начините на използване, които са несъвместими с аквакултурите, са определени предварително;

Равнопоставеност при взаимодействието с други сектори

23. подчертава, че подходящото пространствено планиране следва да взема предвид всички сектори (комплексен подход), въпросите на устойчивото развитие и продоволствената сигурност, без да облагодетелства мощните икономически сектори в ущърб на аквакултурите; подчертава, че териториалното планиране не трябва непременно да води до разделяне на дейности в определени области, а по-скоро до балансирана съвместимост помежду им, както и че това може потенциално да доведе до ползи за всички;
24. предлага да се подкрепя по-активна и важна роля и участие на организациите в областта на аквакултурите и местните инициативни рибарски групи (МИРГ) в процеса на вземане на решения, чрез регионализация, за да осигури най-добрият подход за всеки отделен регион;
25. изтъква, че трябва да се отдаде дължимото внимание на интересите на сектора на аквакултурата и той да бъде третиран справедливо, когато взаимодейства с други сектори, например в областта на пространственото планиране;
26. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да изработят карти за пространствено планиране, за да се определят възможни области, в които аквакултурите и други дейности могат да съществуват едновременно;
27. припомня, че пространственото планиране и условията за издаване на лицензии са най-вероятната причина за нежеланието за споделяне на пространство на други важни или мощни сектори;
28. посочва, че с цел да се гарантират равни условия на конкуренция по отношение на достъпа до морските ресурси, социално-икономическите проучвания и проучванията на въздействието върху околната среда, необходими за аквакултурите, следва също така да се отнасят за всички сектори, конкуриращи се с тях, като например туризъм или добив на суровини;
29. настоятелно призовава държавите членки и националните органи да спазват законодателството на ЕС относно водите и възстановяването и почистването на замърсени райони;
30. подчертава, че законодателството следва да се приема след консултация с всички заинтересовани страни на равна основа;

Адаптиране на законодателството към нуждите на аквакултурата

31. подчертава, че екологичната устойчивост трябва да върви ръка за ръка със социалната и икономическата устойчивост (устойчивостта има три стълба), както и че следва да се обърне дължимото внимание на настоящия и потенциалния

принос на аквакултурите за продоволствената сигурност в Съюза;

32. приветства най-добрите практики на промишлеността и примерите за добро сътрудничество въз основа на доброволни и други споразумения между природозащитниците и промишлеността, включително в зони от „Натура 2000“; приветства многобройните примери за принос на аквакултурите за поддържането на добро качество на водата; признава водните екосистемни услуги, предоставяни от промишлеността, и призовава за стимули за тяхното укрепване; подчертава, че въвеждането на допълнителни правни усложнения, засягащи аквакултурите, не е желателно от гледна точка на устойчивостта и социално-икономическото развитие;
33. подчертава, че законодателството на ЕС следва да бъде по-добре адаптирано към реалностите, особеностите и потребностите на аквакултурите в рамките на общата политика в областта на рибарството и в съответствие, наред с другото, със законодателството на ЕС в областта на околната среда в съответствие с целта за постигане на добро състояние на околната среда във всички морски води до 2020 г. и като се има предвид значението на трудовата заетост сред жените и младежите в сектора;
34. подчертава, че когато прилагането на законодателството на ЕС е проблематично или непоследователно, следва да се изготвят насоки относно неговото тълкуване и най-добри практики;
35. припомня, че секторът следва да участва по-активно в процеса на вземане на решения;
36. настоятелно призовава Комисията да подобри ограничения принос на производството на аквакултури за вътрешното търсене на риба, оценен на 10%, и да промени факта, че повече от половината от търсенето на риба в Съюза се задоволява с вносни продукти;

Повишаване на конкурентоспособността на аквакултурата на ЕС във и извън нашите граници

37. призовава да се изисква вносните продукти от аквакултури да отговарят на същите екологични, социални, трудови и свързани с хранителната безопасност стандарти, както и на изискванията за спазване на правата на човека, на които трябва да отговарят операторите в ЕС, и изразява съжаление във връзка с факта, че все още не са налице равни условия в тази област и че опасните нарушения на конкуренцията са сериозен проблем за стопанските субекти в рамките на ЕС;
38. подчертава настоящото положение на европейските рибни стопанства, тъй като те са изправени пред значителни загуби, засягащи цялото им производство вследствие на нападение от хищници като видри, чапли и корморани; подчертава, че тези хищници унищожават също и хайвера на бялата риба и шарана и в резултат на това ограничават значително развъждането и репродукцията на сладководни риби; поради това призовава държавите членки да прилагат съществуващите дерогации по отношение на чапли и кормораните и призовава Комисията да преразгледа природозащитния статус на видрите и да разреши,

където е необходимо, премахването и контрола на тези хищници;

39. призовава за повече и по-качествен контрол на произхода и по границите върху внасяните продукти, а на вътрешно равнище – мерки за борба с незаконните или „скрити“ практики при аквакултурите, които засягат вътрешното развитие на сектора;
40. изтъква, че ЕС следва да изнася своите стандарти за устойчивост и ноу-хау; счита, че това е особено уместно, когато става дума за съседни региони, които произвеждат сходни на произвежданите в ЕС видове, и особено с трети държави, които имат общи води с ЕС;
41. призовава Комисията да гарантира, че в рамките на търговските споразумения с трети партньори преференциалният достъп до пазара е обвързан с условия за спазване на изискванията за устойчивост и стандартите за хуманно отношение към животните, еквивалентни на тези, които се прилагат в ЕС;
42. призовава Комисията да подкрепи въвеждането, като част от политиката на ЕС за сътрудничество с развиващите се страни, мерки за подкрепа и обучение, имащи за цел да спомогнат за популяризирането на устойчивата аквакултура и да повишат осведомеността на производителите на аквакултури в тези страни в посока изграждането на политика за качество и по-високи производствени стандарти, особено що се отнася до околната среда, хигиената и социалните стандарти;
43. настоятелно призовава да се предприемат мерки за насърчаване на инвестициите на ЕС в проекти в трети държави;
44. призовава Комисията да продължава да гарантира, че правилата на ЕС за внос се спазват, включително по отношение на развъдните практики, които трябва да съответстват на екологичните, хигиенните и социалните стандарти в третите държави, извършващи износ, така че да може да се прилагат равни условия на международно равнище; същевременно счита, че резултатите от мониторинга на процесите, свързани с аквакултурите в трети държави, следва да имат решаващо влияние върху подновяването на разрешения за износ на продукти в ЕС;
45. призовава Комисията да направи оценка на въздействието от излизането на Обединеното кралство от ЕС в областта на аквакултурите;

Подобряване на информацията за потребителите

46. настоява за цялостно и пълно прилагане на законодателството на ЕС в областта на етикетването и информацията за потребителите, както на рибните пазари, така и в сектора на хотелиерството, ресторантьорството и общественото хранене (HORECA); счита, че това е важно за всички рибни продукти (а не само продуктите от аквакултури), внесени или произведени в ЕС; счита, че Регламентът за контрол следва да бъде адаптиран и укрепен в тази насока;

Осигуряване на хуманно отношение към животните

47. призовава за създаването на специален етикет за признаване на продукти от

устойчива аквакултура в ЕС и подчертава необходимостта от прозрачност за потребителите, също и във връзка с продуктите от аквакултури, внесени от трети държави чрез засилване на проследимостта;

48. счита, че стратегията за клане следва да включва предложения, които да гарантират процеси за разработване на ефективни параметри за хуманни методи за умъртвяване на риба в съответствие с насоките на Световната организация за здравето на животните (OIE) и ЕОБХ и за да се гарантира, че оборудването, използвано за умъртвяването на риба, работи в съответствие с тези параметри, както и че се изпълнява, оценява и сертифицира навсякъде в ЕС ефективно хуманно умъртвяване на отглеждана в развъдници риба;

Наличие на ветеринарни продукти

49. изтъква, че ветеринарното законодателство на ЕС трябва да бъде по-добре приспособено към реалностите и нуждите на аквакултурата, като се вземат предвид различните биологични видове и оперативните различия;
50. подчертава, че е необходим истински общ пазар на ЕС за ваксини и други ветеринарномедицински продукти, които предпазват здравето на животните и на хората, особено за „маловажните“ биологични видове;
51. посочва, че относително високите разходи за диагностика, алтернативи на антимикробните средства и ваксини в сравнение с широко използваните антибиотици за съжаление са пречка за постигането на по-голямо използване и по-висок процент на ваксинация, какъвто е стремежът в плана за действие¹⁸; приветства факта, че в плана за действие Комисията обявява стимули за увеличаване на прилагането на диагностика, алтернативи на антимикробните средства и ваксини¹⁹;
52. настоятелно призовава Комисията да установи задължение за предоставяне на информация относно използването на ваксини и антибиотици в аквакултурите с оглед на възможните рискове за здравето на човека и за екосистемите;
53. счита, че Комисията и държавите членки следва да разработят практически стимули и мерки, включително подобро прилагане или при необходимост изменения на Директива 2006/88/ЕО, за да се подкрепи интегриран подход към антимикробната резистентност в цялата верига и да се увеличи използването на антимикробни алтернативи, диагностициране и ваксини в аквакултурата и по този начин да се насърчи превенцията, контрола и ликвидирането на болести и антимикробна резистентност при водните животни по икономически ефективен начин и да се оптимизира оцеляването, растежа и производствената ефективност на водните животни;
54. подчертава необходимостта от поощряване на научните изследвания в европейските и националните програми относно здравето на черупчестите и рибите и разработването на нови ветеринарни продукти за водните биологични

¹⁸ Европейски план за действие „Едно здраве“ срещу антимикробната резистентност (АМР), стр. 15.

¹⁹ Пак там, стр. 12.

видове;

55. в тази връзка отбелязва, че антибиотичната резистентност е сериозен проблем в хуманната и ветеринарната медицина и призовава Комисията да ограничи използването на антибиотици в ситуации, в които съществува риск от епизоотия в обектите за аквакултури, и това да не служи само като превантивна мярка, както и да направи оценка на въздействието им върху риска от пренасяне на резистентност към потребителите;

По-добри кампании за популяризиране и комуникация

56. посочва, че са необходими по-добри кампании за популяризиране и комуникация на равнището на ЕС относно ползите от консумация на риба и аквакултури;
57. призовава Комисията да насърчи силните и дълготрайни общи кампании на ЕС за разясняване на свързаните с устойчивостта предимства на произведените в ЕС продукти от аквакултури, с акцент върху тяхното високо качество, хуманното отношение към животните и екологичните стандарти в сравнение с тези, които се внасят от трети държави, както е случаят с етикета „Развъждани в ЕС“;
58. подчертава, че е необходимо да се насърчават и финансират кампании за популяризиране на регионалните схеми за качество, обхванати от Регламент (ЕС) № 1151/2012, като например защитени наименования за произход; призовава Комисията, в сътрудничество с държавите членки, да започне информационна кампания в целия ЕС за потребителите и предприятията относно аквакултурите като цяло и по-специално относно разликите между строгите и всеобхватни стандарти на европейския пазар и по-ниските стандарти, които се прилагат в трети държави за внасяните продукти, с особен акцент върху отчитането на проблемите за безопасността на храните и общественото здраве от въвеждането в Съюза на особено резистентни микроорганизми и антимикробна резистентност (АМР); подчертава значимостта на законодателството на ЕС относно хуманното отношение към отглежданата в развъдници риба по време на отглеждане, транспортиране и умъртвяване в отговор на очакванията на потребителите и за рекламиране на качеството на продуктите, гарантирано от стандартите в ЕС, в сравнение с вноса от трети държави;
59. призовава Комисията да заделни подходяща сума от бюджета на ЕС за реклама за популяризиране на рибата и другите продукти от риболов и аквакултури; счита, че следва да бъде лансирана една широкообхватна рекламна кампания, основана на общи принципи и обхващаща всички държави членки, създадена като колективна мярка и с интензитет на подкрепата от 80 — 100%, за да се повиши осведомеността и приемането на продуктите от сектора на аквакултурата на ЕС;
60. подкрепя работещите в сектора на аквакултурите местни инициативни рибарски групи (МИРГ) от Европейската мрежа на рибарските райони (FARNET) при популяризирането на техните дейности на местно, национално и европейско равнище;

Подпомагане на научните изследвания и иновациите

61. изтъква, че ЕФМДР, който предоставя 1,2 милиарда евро за устойчивото развитие на сектора на аквакултурите на ЕС, както и други източници на финансиране, като например „Хоризонт 2020“, осигуряват възможност за иновации;
62. изтъква значението на МИРГ, които допринасят за развитието на рибарството и аквакултурите в дадени области чрез укрепване на местните рибни ресурси и насърчаване на иновациите и диверсификацията в областта на рибарството и аквакултурите;
63. призовава Комисията да подкрепи научните изследвания в областта на вируса на херпес при стридите и борбата срещу този вирус;
64. изразява загриженост във връзка с въздействието на някои инвазивни чужди видове върху европейската аквакултура; подчертава значението на научно основано, ефективно и пропорционално прилагане на Регламент (ЕС) № 1143/2014 относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове (ИЧВ), с цел да се опазят както аквакултурата на ЕС, така и местните видове и екосистеми; призовава Комисията и държавите членки да подкрепят научните изследвания и иновациите с оглед на борбата с най-проблематичните инвазивни чужди видове;
65. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да подкрепят борбата срещу японската стрида пробивач;
66. подчертава, че „Хоризонт 2020“ и 9-ата рамкова програма (РП9) следва да продължат да подпомагат научноизследователските дейности в сектора на аквакултурите, които подобряват конкурентоспособността на сектора и реагират на проблемите, изтъкнати в рамките на конференцията на Комисията от 2016 г., озаглавена „FOOD 2030“, както и в становището на групата на високо равнище на научните съветници, „Храна от океаните“;
67. счита, че Комисията следва да се консултира с Европейската платформа за технологии и иновации (EATiP) и с Консултативния съвет по аквакултурите по приоритетните теми за включване в националните стратегически планове;
68. настоятелно призовава да бъдат направени инвестиции в научни изследвания, проучвания и пилотни проекти относно практиките в областта на аквакултурите, основани на екосистемата, в частност за най-отдалечените региони и регионите с неблагоприятни демографски условия;
69. посочва, че сътрудничеството между научната общност, от една страна, и производителите на аквакултури и другите заинтересовани страни нагоре и надолу по веригата на производителите, от друга страна, следва да бъде засилено;
70. отправя искане, да бъдат създадени стандартни протоколи на равнището на ЕС, въз основа на най-добрите научни препоръки, за събиране на данни с цел наблюдение и подобряване на управлението на аквакултурата и на производствените практики, както и на социалните, здравните, икономическите и екологичните последици от тези практики, за морските, а също така и за сладководните рибни стопанства;

71. призовава Комисията и държавите членки да насърчават иновативни и екологосъобразни технологии в областта на аквакултурите, като например аквапоника, за да произвеждат храни по устойчив и ресурсно ефективен начин и за да се избягват отрицателни въздействия върху околната среда;
72. призовава Комисията да насърчава проучването на възможностите за допълнително развиване на аквакултурата на морски водорасли — сектор с екологична и икономическа стойност, при надлежно спазване на социална и екологична устойчивост;

Насърчаване на обучението и заетостта

73. призовава Комисията и държавите членки, ако е необходимо и с подкрепата на Комисията, да гарантират подходящо професионално обучение в областта на аквакултурата и отбелязва възможността за преквалифициране на професионалните рибари в алтернативни методи за управление на водната среда, като по този начин се допринася за създаване на работни места за жените и младите хора в селските и крайбрежните райони, както и в най-отдалечените региони и островите, и като цяло в регионите, които до голяма степен зависят от дейностите на рибарството и аквакултурата;

Увеличаване на устойчивостта на сектора на аквакултурата на ЕС

74. подчертава важната роля на жените в сектора на аквакултурата и необходимостта от приспособяване на законодателството към тази реалност, както и необходимостта да се отдаде дължимото внимание на други дейности, свързани със самата аквакултура, като например разработените, наред с другото, от плетачите на рибарски мрежи или производителите на консерви;
75. отбелязва, че иновативните системи, насочени към развъждането на риба възможно най-близо до екосистемата и чрез използване на естествени фуражи, до момента са слабо представени на европейския пазар; призовава рамковите условия за тези системи да бъдат подобрени;
76. счита, че са необходими инвестиции, за да се оползотвори потенциалът и да се гарантира устойчивостта на сектора на аквакултурите, за опазването на околната среда и за предоставянето на обществени блага, и поради това призовава за увеличаване на финансирането за научни изследвания, иновации и насочени към качеството, устойчиви проекти за производство; призовава Комисията и държавите членки да опростят и намалят още повече административната тежест за сектора на аквакултурите, включително за рибните стопанства;
77. подчертава, че насърчаването на сътрудничество между научните изследвания и иновациите в сектора на аквакултурите и специфичните университетски програми ще доведе до появата на нови идеи и стимулиране на интереса към този икономически сектор;

Осигуряване на подходящо финансиране по линия на ЕФМДР и другите структурни фондове

78. приветства популяризирането на устойчиви и конкурентоспособни аквакултури, като един от приоритетите на ЕФМДР; въпреки това изразява загриженост, че според заключенията на изследването, публикувано през 2014 г. от Европейската сметна палата, неговият предшественик, Европейският фонд за рибарство (ЕФР), не е подкрепял по ефективен начин устойчивото развитие на аквакултурите; отбелязва, че според това изследване мерките за подкрепа на европейско равнище не са били разработени и контролирани както подобава, и не са предоставили достатъчно ясна рамка за развитието на аквакултурите; отбелязва също така, че на национално равнище мерките за подпомагане не са били разработени и прилагани правилно и националните стратегически планове и оперативните програми не са предоставили достатъчно ясна основа за насърчаване на аквакултурите, както и че ситуацията всъщност не се е подобрила вследствие подпомагането по линия на ЕФМДР;
79. отбелязва, че образованието и добрата комуникация ще привлекат млади хора в този сектор, ще гарантират бъдещето и конкурентоспособността му и ще въведат нови технологии и иновации в развитието му;
80. призовава Комисията, Парламента и Съвета да увеличат интензитета на подкрепата за инвестициите за сладководни аквакултури на 75% в политиката в областта на рибарството за периода след 2020 г. с цел да се насърчи желанието да се инвестира и да се предостави така необходимата помощ на рибовъдците; освен това призовава Комисията да изготви, съвместно с Европейската инвестиционна банка, система за лихвена субсидия на равнището на ЕС за инвестициите в сектора на аквакултурите и за финансиране на ликвидни активи;
81. предлага също така увеличаване в бъдеще на подкрепата от страна на ЕС за разработване, научни изследвания и иновации, свързани с аквакултурата, с особено внимание към области, засягащи икономическата устойчивост и конкурентоспособността на международно равнище, като например енергийната и ресурсната ефективност, финансиране за разработване на биологични материали, намаляване на тежестта върху околната среда, осигуряване на по-високо ниво на услуги, свързани с околната среда, и др.;
82. отбелязва, че в резултат на забавянето по отношение на приемането на Регламента относно ЕФМДР и оперативните програми на държавите членки операторите всъщност не са могли да се възползват от средствата по линия на ЕФМДР до края на 2016 г., което представлява забавяне от почти три години;
83. призовава за опростяване по отношение на процедурите и документите, които трябва да бъдат представени, за да се получи финансиране от ЕФМДР;
84. призовава всички схеми, които биха възпрепятствали насърчаването на аквакултурите, включително чрез други финансови инструменти на ЕС, като например ЕФРР), да бъдат преразгледани, като се предвиди отпускането на субсидии;
85. призовава Комисията да положи допълнителни усилия и да предостави допълнителна помощ, необходима, за да се даде възможност на използващите ЕФМДР да получат достъп до финансиране;

86. подчертава, че е необходима по-силна подкрепа за организациите на производители и междубраншовите организации, така че те да могат да се превърнат в стълбове на ООП;

Хармонична симбиоза с риболовните дейности

87. изтъква, че не трябва да съществува антагонизъм между рибарството и аквакултурата и че и двата сектора могат да бъдат напълно съвместими и допълващи се, особено в крайбрежните райони и на островите, които са силно зависими от тези дейности и където се извършва непромишлен риболов; следователно призовава да бъдат допълнително разработени съоръжения за аквакултури, отглеждани в морето;
88. подчертава, че морската аквакултура е съвместима и допълваща се с крайбрежен риболов в най-отдалечените региони, и призовава Комисията да подкрепи развитието на селското стопанство и техниките за сортова селекция в топлите води на тропичните и субтропичните зони; призовава Комисията да подчертае ролята, която играят жените в непромишления крайбрежен риболов и всички свързани с него дейности;
89. призовава Комисията да отпусне по-голямо финансиране за екологосъобразни методи за производство на аквакултури, като например системи за затворено съхранение и рециркулационни системи с цел намаляване на отрицателното въздействие на аквакултурите върху местообитанията, популациите свободно обитаващи риби и качеството на водите;
90. отново потвърждава становището, което вече изрази в своята резолюция относно приемането на Европейски план за управление на популациите от корморани, и посочва, че ограничаването на вредите, причинявани от корморани и други грабливи птици на стопанствата за аквакултури, е основен фактор за производствените разходи и следователно за тяхното оцеляване и конкурентоспособност; призовава държавите членки да прилагат съществуващите дерогации по отношение на чаплите и кормораните и призовава Комисията да преразгледа степента на опазване на видрите;
91. призовава Комисията, заедно с държавите членки, да предприеме действия за драстично намаляване на запасите от корморани чрез всички методи, така че, от една страна, да се подсигури оцеляването на кормораните, а от друга страна, да се предотврати заплахата за другите видове и щетите за аквакултурите;
92. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

ОБЩ КОНТЕКСТ

В Европа аквакултурата представлява почти 20% от производството на риба и пряко осигурява заетост на около 85 000 души. Секторът е съставен предимно от МСП или микропредприятия в крайбрежни и селски райони. Европейската аквакултура осигурява висококачествени продукти, с високи стандарти за устойчивост и защита на потребителя. Общото производство в ЕС е с повече или по-малко постоянен обем от 2000 г. насам, докато в същото време световното производство нараства с близо 7% годишно. От 2009 г. до 2013 г. производството е намаляло с около 100 000 тона. В контекста на икономическа криза и нарастваща конкуренция от страна на трети държави, през последните 10 години обемът на производството на аквакултури в Европейския съюз претърпява рецесия. Това доведе също така до структурни промени в сектора, главно консолидация и сливания на малки предприятия, което води до преобладаването на големите дружества в сектора на рибните морски култури и няколко нови инвеститори. При все това в числено изражение аквакултурата в ЕС е съставена предимно от микропредприятия.

При все това „Син растеж“ – дългосрочна стратегията в подкрепа на устойчивия растеж в мореплавателския и морския сектор – поставя аквакултурата сред секторите, които имат висок потенциал за създаването на устойчиви работни места и растеж, наред с крайбрежния туризъм, морските биотехнологии, океанската енергия и минното разработване на морското дъно. И най-важното — аквакултурата има основна роля в нашето общество: тя „следва да допринесе за опазването на потенциала за устойчиво производство на хранителни продукти на цялата територия на Съюза, така че да се гарантира дългосрочна продоволствена сигурност, включително по отношение на хранителните доставки, както и растеж и заетост за гражданите на Съюза, и да допринесе за справяне с нарастващото търсене на морски храни в света“ (съображение 53 от Основния регламент за общата политика в областта на рибарството).

Въпреки добрите намерения на равнище ЕС, а именно отразените в Основния регламент за ОПОР, както и в съответните съобщения на Европейската комисия — през 2009 г., насочени към даване на „нов импулс“ и „изграждане на устойчиво бъдеще за аквакултурата“ и през 2013 г. предлагащи „стратегически насоки“, действия на национално/регионално/местно равнище — не отговориха на очакванията на сектора и първоначалният ентузиазъм бързо се превърна в разочарование и пораженческо настроение.

Административната сложност и липсата на прозрачност при лицензирането, отказът за предоставяне на лицензи от местните органи, често под претекст за несъответствие с изискванията за опазване на околната среда, трудностите при достъпа до пространство и вода, вероятно усложнени от обществени искания (липса на адекватна информация за потребителите относно продуктите на аквакултурата и свързаните с тях дейности, лошият имидж на аквакултурите, непропорционалното искане за допълнителни подобрения по отношение на отражението върху околната среда или за хуманно отношение към животните), утежнени от външни въздействия (изменение на климата, болести), провалиха положителните усилия на институциите на ЕС.

Вследствие на това аквакултурата в ЕС се оказва неспособна да се възползва от редица

възможности, отразени в световното развитие в сектора, нарастващото търсене на рибни продукти, високото равнище на устойчивост по отношение на околната среда и на качеството на продуктите на ЕС, както и експертните умения и непрекъснатия стремеж към иновации на предприятията за аквакултури в ЕС.

Международното сътрудничество и действията за развитие, които се стремят да развият аквакултурата извън ЕС, имат приоритетно място в дневния ред на много трети държави, когато се търси европейският експертен опит — особено в университетите и научноизследователските институции на ЕС, производителите на фуражи и оборудване и консултантските дружества. По-голямата част от производителите на аквакултури в ЕС са опитват да по-скоро да оцеляват, отколкото да инвестират другаде за увеличаване на производството и често проявяват недоверие към тези политики.

Също така, разпределената за аквакултури финансова подкрепа на ЕС за периода 2007—2013 г. стана обект на критика от страна на Европейската сметна палата: „мерките за подпомагане на аквакултурата през периода до 2013 г. не бяха добре изготвени и приложени на ниво ЕС и на ниво държави членки, и (...) Европейският фонд за рибарство (ЕФР), в качеството си на инструмент за финансиране на Общата политика в областта на рибарството (ОПОР), не можа да бъде използван рентабилно и ефективно с цел подпомагане на устойчивото развитие на аквакултурите.“

Новата ОПОР има за цел, наред с другото, да се даде нов тласък на аквакултурата в ЕС. Прогнозата на Комисията за производството на ЕС на култивирана риба и черупкови организми през 2020 г., въз основа на нейното резюме на националните стратегически планове за аквакултурата, предвижда увеличение в обема от близо 25% — до 1,5 милиона тона годишно. Насърчаването на свързаните с аквакултурата устойчиви дейности също така ще се ползва от помощ в размер на около 1,2 милиарда евро по линия на Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) до края на периода на финансиране. Въпреки това процесът на програмиране и началото на ефективното използване на наличните инструменти за подпомагане по линията на ЕФМДР е засегнат от закъснения. Освен това създаването на Консултативен съвет по аквакултурите отне повече от две години преди той да започне да функционира и едва наскоро започна изготвянето на препоръки. Издаването на нови документи с насоки на Комисията за директиви в областта на околната среда във връзка с аквакултурата също приключи две години по-късно от обявеното в съобщението от 2013 г.

Междинната оценка на отворения метод на координация за аквакултурите в ЕС, по-специално за подобряване на процедурите за лицензиране и разпределение на пространството за аквакултурите стартира в началото на 2018 г. Държавите членки бяха приканени да докладват (на доброволен принцип) за напредъка, постигнат по отношение на техните национални стратегически планове за аквакултурата. Тези доклади ще бъдат взети предвид заедно с анализ и проучвания на конкретни случаи с цел оценка на ефективността на настоящия подход за намаляване на пречките и стимулирането на растежа на сектора. Оценката ще бъде завършена до средата на 2019 г.

ПОЗИЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА

Докладчикът счита, че за постигането на един растящ, жизнен, устойчив и иновативен

европейски сектор за аквакултура, преодоляването на посочените пречки е от извънредна важност, предвид факта, че основният проблем е установяването на равнопоставени условия на конкуренция в рамките на ЕС и с конкуренти извън ЕС.

ЕС следва да се възползва от своето ноу-хау, експертен опит и своите ценности, като ги съхрани и същевременно ги изнася към трети страни, които искат да получат достъп до пазара на морските продукти в ЕС.

Стратегията на Европейската комисия за устойчиво развитие на европейската аквакултура, приета през 2009 г., както и стратегическите насоки, предложен през 2013 г., все още са актуални и все още са предизвикателство: опростяване на административните процедури; гарантиране на устойчивото развитие и растеж на аквакултурите чрез координирано пространствено планиране; подобряване на конкурентоспособността на сектора на аквакултурите на ЕС; насърчаване на равнопоставени условия на конкуренция за операторите от ЕС чрез използване на техните конкурентни предимства.

В този контекст докладчикът е на мнение, че не може да има сигурност за бизнеса и устойчивото развитие на сектора на аквакултурите на ЕС без намаляване на бюрокрацията, по-голяма прозрачност и ефективно планиране, по-добра координация на равнище ЕС и на национално равнище, национални стратегически планове, които споделят общи цели на равнище ЕС и отговарят на изискванията на основния регламент за ОПОР, цялостен подход към териториалното планиране, като се отдава необходимото внимание на аквакултурата редом с добре установените и „силни“ сектори, осигуряването на подходящо участие на заинтересованите страни, а именно чрез укрепване на Консултативния съвет по аквакултурите, по-строги законодателни актове на ЕС относно вноса на продукти от аквакултури и по-добър пограничен контрол, по-добра комуникация с потребителите и правилно етикетирание по цялата верига — от етапа на производство до чинията, „общ пазар“ за ваксини.

В неотдавнашния доклад на групата на високо равнище от научни съветници към Механизма за научни становища (SAM) „Храна от океаните - Как могат да бъдат получени повече хранителни продукти и биомаса от океаните по начин, който да не лишава бъдещите поколения от техните ползи“ се казва, че: „най-големият и реализируем потенциал за експанзия в световен мащаб е в морските култури“.

Сред нейните препоръки са следните: „Включване на парадигмата за отговорна култура относно хранителните продукти от океана ... в широки политически програми на равнището на европейските и световните системи“; „Да се издигне развитието на морските култури в Европа на по-високо и по-стратегическо равнище посредством цялостна, съгласувана политическа рамка – това включва издаване на насоки относно включването на изисквания, свързани с морските култури, при прилагането на директивата на ЕС от 2014 г. относно морското пространствено планиране и включване на морските култури в обхвата на технологичното сътрудничество в рамките на споразуменията за партньорство в областта на рибарството между ЕС и южните страни партньори“;

Докладчикът е напълно съгласен с всички посочени по-горе препоръки. Идентифицирани са проблемите, диагноза е добра, а предложените досега решения са много уместни. Това, което е необходимо, е политически импулс. В контекста на

взаимно зачитане на ролите на институциите на ЕС и местните и регионалните администрации на държавите членки, необходимата доза субсидиарност при управлението на сектора на аквакултурите в ЕС трябва да се съчетае с интензивни действия на равнище ЕС, чрез определяне на общи за целия ЕС цели, като в същото време биват избирани регионализирани цели, приспособени към спецификите на всеки отрасъл на аквакултурата на местно/регионално равнище. Тъй като принципът на субсидиарност има за цел да гарантира, че решенията се вземат възможно най-близо до гражданите, но без да се изключват действия на равнището на ЕС, когато това е оправдано с оглед на наличните възможности на национално, регионално или местно равнище.

Докладът на Механизма за научни становища продължава е същия дух: „Считано от политическа гледна точка, принципът на субсидиарността трябва да бъде спазен (...). Независимо от това, възможно и полезно би било полагането на по-интензивни и пропорционални усилия на равнище ЕС в подкрепа на създаването на равнопоставени условия на конкуренция и отделяне на по-голямо внимание на морските култури, наред с други аспекти на „Храна от океаните“, свързани селскостопанската политика или по-широкообхватната политика в областта на храните. „Политическата рамка (...) следва да оползотвори значителните усилия, които вече са били положени (като например текущото изпълнение на стратегическите насоки за аквакултурата в ЕС от 2013 г.), като по този начин ги издигне като по-висок стратегически приоритет.“

Има бъдещи възможности и поводи, които не бива да се пропускат, с цел да се даде на аквакултурата на ЕС мястото, което тя заслужава: Европейската комисия ще представи в срок до края на 2018 г. оценка на ситуацията по отношение на изискванията за лицензиране и разпределение на пространството за сектора на аквакултурите въз основа на докладите на държавите членки за постигнатия напредък по отношение на техните национални стратегически планове за аквакултурите. От 2021 г. държавите членки трябва да приемат национални морски пространствени планове, както е предвидено в Директивата на ЕС за установяване на рамка за морско пространствено планиране. Освен това бъдещата ОПОР следва да включва мерки и необходимите финансови средства, които да съпътстват устойчивото развитие на един процъфтяващ сектор на аквакултурата в ЕС.

МНЕНИЕ НА МАЛЦИНСТВОТО

относно „ Към устойчив и конкурентоспособен европейски сектор на аквакултурите: актуално състояние и бъдещи предизвикателства (2017/2118(INI))
Комисия по рибно стопанство, докладчик: Карлос Итургайс

Мнение на малцинството, внесено от Габриел Мато

Консумацията на риба в света вече надвиши средния праг от 20 кг годишно на глава от населението, което е двойно повече от средното ниво на потребление през 60-те години. Дялът на аквакултурата в световен мащаб трябва да нарасне в бъдеще, ако искаме да изхраним 2,5 млрд. души до края на настоящия век, особено ако хората консумират два пъти повече риба сега, отколкото в миналото. Това е така, защото естествената производителност на океаните и сладководните басейни е ограничена. Аквакултурата има потенциала да отговори на това предизвикателство. Поради това тя изпълнява съществена роля в нашето общество: предоставя на населението питателна храна и е необходимо допълнение към рибата, която ни осигурява секторът на рибарството.

Аквакултурата е за водата това, което е селското стопанство земята: всичко е въпрос на развъждане. Освен това съществува тенденция въпросите, свързани с продоволствената сигурност и изхранването, да се разглеждат до голяма степен през призмата на селското стопанство, като аквакултурата често се разглежда отделно.

Секторът на ЕС предоставя на потребителите висококачествени, устойчиви продукти и можем само да се гордеем с нашите европейски производители. Неговите социални и екологични стандарти и стандарти за хуманно отношение към животните са сред най-високите в света. Въпреки това неустойчиви и евтини продукти от трети държави заливат пазара на ЕС и създават нелоялна конкуренция с производителите от ЕС, които продават на същия пазар.

От друга страна мидите и като цяло отглеждането на черупчести предоставят ценни услуги за опазване на околната среда, тъй като те филтрират и почистват морето.

С оглед на всички изложени по-горе съображения е необходимо да се даде тласък на развитието на тази устойчива дейност.

МНЕНИЕ НА МАЛЦИНСТВОТО

относно „ Към устойчив и конкурентоспособен европейски сектор на аквакултурите: актуално състояние и бъдещи предизвикателства (2017/2118(INI))
Комисия по рибно стопанство, докладчик: Карлос Итургайс

Мнение на малцинството, внесено от Мария Лидия Сенра Родригес

Аквакултурата не е решение на проблема с прекомерния улов, нито е необходимо да се поставя индустриална захранка в морето, за да се набавят протеините, необходими за правилното хранене.

Основната цел на нашите действия в областта на рибарството следва да бъде запазването на морските екосистеми и местното население, предотвратяване на преместването и разрушаването на непромишления и дребномащабния риболов, както и на засегнатите земеделски земи в морската среда, където е разположена тази промишленост.

Интензивните рибни стопанства генерират големи количества фекални маси, хранителни остатъци и лекарства (антибиотици, наред с останалите), които замърсяват водите и имат силно отрицателно въздействие върху здравето, морските и речните екосистеми. Освен това местните видове в среда на тези стопанства са засегнати от болести, които произхождат от тях.

Въз основа на принципа на предпазните мерки и отрицателните последици, които промишлените захранки ще причинят (унищожаване на заетостта в крайбрежните зони и несъвместимост със здравословна, безопасна и устойчива храна), подчертаваме, че инсталирането на такива рибни стопанства, чиито последици и въздействие върху екосистемите ще бъде напълно неконтролируемо, следва да не се насърчава или разрешава в Съюза.

21.3.2018

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ОКОЛНА СРЕДА, ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

на вниманието на комисията по рибно стопанство

Към устойчив и конкурентоспособен европейски сектор на аквакултурите: настоящо състояние и бъдещи предизвикателства (2017/2118(INI))

Докладчик по становище: Франсеск Гамбус

КРАТКА ОБОСНОВКА

През април 2013 г. Европейската комисия публикува документа „Стратегически насоки за устойчиво развитие на сектора на аквакултурите на ЕС“²⁰, който включва проект на структурата на многогодишните национални планове. През май 2016 г. Комисията публикува обобщение на 27-те многогодишни национални планове за аквакултурите, в което се анализират основните цели и предизвикателства на сектора на аквакултурите, определени от 27-те държави членки в техните планове в цялостния контекст на реформираната обща политика в областта на рибарството (ОПОР).

На ЕС се пада по-малко от 2% от количеството риба, отглеждана в световен мащаб, но той е световен лидер по отношение на качеството и устойчивостта. Докладчикът е на мнение, че ЕС може и следва да продължи да бъде лидер в това отношение, но все пак е необходимо производството да се увеличи, така че да се отговори в по-голяма степен на търсенето на риба в ЕС. Понастоящем търсенето на риба в ЕС се посреща от аквакултурите в ЕС в малка степен (едва 10%), като останалата част идва от рибарството в ЕС (30%), а 60% се внасят от трети държави. Докладчикът счита, че увеличаване на аквакултурите в ЕС е възможно без занижаване на стандартите, като се поддържат качеството и устойчивостта. За да се използва огромният потенциал на сектора на аквакултурите, следва да бъде намалена административната сложност, например във връзка с лицензите, разрешителните и екологичния анализ (т.е. оценката на въздействието или мониторинговите проучвания), и тя следва да бъде пропорционална на стремежа към сигурност за инвестициите в този сектор, като се дава възможност на пазара на ЕС да бъде по-конкурентоспособен. Като инвестира в научни изследвания, работна сила, нови стопанства или други области в сектора на аквакултурите, ЕС би запазил влияние върху производствените стандарти, вместо да губи пазара от трети

²⁰ COM(2013)0229.

държави с по-ниски стандарти. Освен това, тъй като секторът се състои почти изцяло от микропредприятия, това ще осигури, гарантира и увеличи работните места.

Ето защо докладчикът е на мнение, че понастоящем ЕС трябва да се възползва от шанса да развие своя потенциал в тази област като модел не само по отношение на качеството и устойчивостта, но и във връзка с околната среда и безопасността на храните.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по околна среда, общественото здраве и безопасност на храните приканва водещата комисия по рибно стопанство да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. подчертава правните задължения на ЕС с цел гарантиране на опазването на природата, включително чрез Директивата за птиците, Директивата за местообитанията и Рамковата директива за морска стратегия;
2. счита, че ЕС трябва да увеличи своето производство в сектора на аквакултурите, както и да поддържа и подобрява работните места и структури, като взема предвид качеството, устойчивостта, безопасността на храните, здравето на хората и животните и екологичните аспекти и е пример за подражание в това отношение; освен това счита, че ЕС следва да бъде световен пример за подражание в това отношение; посочва, че в Европа секторът на аквакултурите (развъждане на същински риби, ракообразни и водни растения) произвежда близо 20% от рибните продукти и понастоящем в него са наети пряко около 85 000 души;
3. счита, че са необходими по-сериозни мерки, чрез които секторът на аквакултурите да бъде по-ефикасен, икономически жизнеспособен, социално отговорен и екологосъобразен, да посреща по-голям дял от европейското търсене на риба и да намалява зависимостта на Европа от вноса;
4. подчертава, че европейският сектор на аквакултурите не трябва да довежда до допълнителен прекомерен риболов, и че трябва да се установят подходящи защитни механизми, за да се гарантира, че ръстът в сектора на аквакултурите не застрашава целите за максимален устойчив улов на общата политика в областта на рибарството;
5. признава социалното и икономическото значение на сектора на аквакултурите за крайбрежните общности и островите;
6. отбелязва, че консумацията на риба по света е нараснала с една трета в последните 20 години и че ръстът на населението ще увеличи натиска за все по-голям улов на риба;
7. отбелязва, че секторът на аквакултурите може да посрещне нарасналото търсене на риба единствено, ако произвежда повече риба отколкото премахва от океаните;
8. призовава Комисията да въведе защитни механизми, за да гарантира, че както съдържащите риба фуражи така и фуражите без рибни продукти произлизат от устойчиви източници;
9. подчертава, че е важно да има насоки по отношение на местоположението на нови места за развитие на аквакултури; отбелязва значението на морското пространствено планиране, при което трябва да се вземат предвид нуждите за различно ползване като енергетика, морски транспорт, рибарство и аквакултури, туризъм, отдих и защита, опазване и подобряване на природата и околната среда, и трябва да се положат усилия всички те да се съгласуват;

10. отново заявява, че намаленото натрупване на хранителни елементи е предпоставка за аквакултурите; подчертава значението на сътрудничеството между научните изследователи, сектора на аквакултурите, производителите на фуражи, свързаните с околната среда администратори и екологичните организации;
11. изразява убеждение, че използването на различен международен опит за добре планирани, интегрирани към местната икономика стопанства за аквакултури и популяризирането на най-добрите екологични европейски практики, по-специално по отношение на устойчивото управление на отпадъците, зачитането и използването в най-добра степен на местното биологично разнообразие и избора на устойчиви хранителни режими, ще укрепят аквакултурите и ще подпомогне всички държави членки да увеличат устойчивото аквакултурно производство; изтъква, че в други региони бяха разработени примери за най-добри практики при различни политически и географски условия, които не са задължително сравними с разнообразните условия в държавите членки;
12. подчертава, че аквакултурите в сладки води все още не са достатъчно изследвана възможност за подобряване на продоволствената сигурност и развитието на селските райони;
13. подчертава, че аквакултурите в сладки води не само играят важна социална роля, като предоставят заетост в най-бедните селски райони, но имат и екологична роля за запазването на ценни влажни зони и за предоставянето на широк спектър екосистемни услуги, които се простират далеч над икономическата им стойност;
14. счита, че начинът за постигане на устойчив и конкурентоспособен европейски сектор на аквакултурите е чрез независима научна оценка за определяне на допустимото натоварване на околната среда, по-специално в отворените морски стопанства, което е основната предпоставка за разпределението на пространството и предоставянето на лицензи или разрешителни;
15. приветства примерите за добро сътрудничество въз основа на доброволчески и други споразумения между природозащитниците и сектора; приветства положителните примери за принос на аквакултурите за поддържането на добро качество на водата и водните екосистемни услуги, като същевременно се признава отрицателното въздействие, което аквакултурите могат да имат върху местната околна среда и качеството на водата и съществува стремеж към намаляване на това въздействие; във връзка с това насърчава още иновации и инициативи за гарантирането на дългосрочен устойчив и печеливш сектор;
16. счита, че е необходима борба срещу замърсяването между дивата риба и рибните стопанства, тъй като това изчерпва застрашително морския генетичен фонд и представлява потенциална заплаха за екосистемата;
17. призовава държавите членки преди да определят зоните за аквакултури да разработят и приложат карти на защитените видове и местообитанията, свързани с аквакултурите, с цел прилагане на екосистемен подход за пространствено планиране;

18. призовава държавите членки да изготвят стандартни протоколи за събиране на данни относно измеримото въздействие на аквакултурите върху околната среда, санитарните и ветеринарните условия и безопасността на храните, така че да се гарантира, че при наблюдението и управлението на производствените практики се използват убедителни и независими научни доказателства; призовава Комисията да установи дългосрочно научно наблюдение, което се простира и извън времетраенето на даден конкретен проект; подчертава значението на проследяването на проектите и на изследванията и тясното сътрудничество между учените и сектора на аквакултурите, включително собствениците на рибни стопанства;
19. счита, че неподходящото използване на химикали и антибиотици в аквакултурите създава рискове за екосистемите около съоръженията за аквакултура и за здравето на човека; насочва вниманието към Съобщението на Комисията от 29 юни 2017 г. до Съвета и Европейския парламент относно Европейски план за действие „Едно здраве“ срещу антимикробната резистентност (АМР)²¹;
20. подчертава, че в Европейския план за действие „Едно здраве“ срещу антимикробната резистентност (АМР) се посочва, че имунизацията чрез ваксинация е рентабилна мярка в сферата на общественото здравеопазване за борба с антимикробната резистентност²², което важи в подобна степен и за аквакултурите;
21. посочва, че относително високите разходи за диагностика, алтернативи на антимикробните средства и ваксини в сравнение с широко използваните антибиотици за съжаление са пречка за постигането на по-голяма употреба и по-висок процент на ваксинация, какъвто е стремежът в този план за действие²³; приветства факта, че в плана за действие Комисията обявява стимули за увеличаване на прилагането на диагностика, алтернативи на антимикробните средства и ваксини²⁴;
22. подчертава значението на прилагането на Регламент (ЕС) № 1143/2014 относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове (ИЧВ) с цел опазване както на сектора на аквакултурите, така и на местните видове и екосистеми;
23. призовава Комисията, в сътрудничество с държавите членки, да започне информационна кампания в целия ЕС за потребителите и предприятията относно аквакултурите като цяло и по-специално относно разликите между строгите и всеобхватни стандарти на европейския пазар и стандартите, които се прилагат в трети държави за внасяните продукти, с особен акцент върху отчитането на проблемите за безопасността на храните и общественото здраве от въвеждането в Съюза на особено резистентни микроорганизми и антимикробна резистентност

²¹ Европейска комисия, Европейски план за действие „Едно здраве“ срещу антимикробната резистентност (АМР), 29 юни 2017 г., COM(2017)0339.

²² Пак там, стр. 10.

²³ Пак там, стр. 15.

²⁴ Пак там, стр. 12.

(AMP);

24. настоятелно призовава Комисията да гарантира, че в оценките на новите планове за управление на речните басейни се вземат предвид специфичните нужди по отношение на дебита и хранителните елементи в съоръженията за аквакултури, разположени край реките, и по-специално, предвид тяхната уязвимост – съоръженията, които се намират в преходни води;
25. подчертава важността на наличната подкрепа от Европейския фонд за рибарство за гарантирането на устойчивото използване на рибните запаси и за насърчаване на опазването на околната среда и съхранението на водните ресурси;
26. счита, че са необходими инвестиции, за да се оползотвори потенциалът и да се гарантира устойчивостта на сектора на аквакултурите, за опазването на околната среда и за предоставянето на обществени блага, и поради това призовава за увеличаване на финансирането за научни изследвания, иновации и насочени към качеството, устойчиви проекти за производство; призовава Комисията и държавите членки да опростят и намалят още повече административната тежест за сектора на аквакултурите, включително за рибните стопанства;
27. счита, че Комисията и държавите членки следва да разработят практически стимули и мерки, включително подобро прилагане или при необходимост изменения на Директива 2006/88/ЕО, за да се увеличи употребата на ваксини в аквакултурите и вследствие на това да се предотвратят, контролират и ликвидират болестите и антимикробната резистентност при водните животни по рентабилен начин и да се оптимизира оцеляването, растежа и производствената ефективност на водните животни;
28. призовава Комисията и държавите членки да инвестират в научни изследвания, проучвания и пилотни проекти за иновативни, ориентирани към бъдещето, екологосъобразни практики в аквакултурите, включително интегрирани мултитрофични системи за аквакултури (ИМТА), аквапоника и рециркуляционни системи за аквакултури (RAS), които да намалят въздействието от стопанствата за аквакултури върху местообитанията, популациите от диви животни и качеството на водата, и по този начин да допринасят за основан на екосистемите подход;
29. призовава Комисията да направи разграничение между индустриалните аквакултури и дребномащабните семейни предприятия при отпускането на безвъзмездни средства и възлагането на проекти, поради техните различни стартови позиции, възможности за развитие и цели;
30. изразява съжаление, че над половината консумирани продукти от аквакултури в ЕС са вносни; признава положителното въздействие, което аквакултурите могат да имат върху местните икономики в ЕС, чрез насърчаването на повече местно производство и консумация на храни;
31. отбелязва като положителен факт новите инициативи, свързани с аквакултури, разположени на брега, по-специално в областите в ЕС със затворени водоеми;
32. признава, че съоръженията за аквакултури могат да причинят значителни

смущения в местообитанията, включително за морските птици; призовава за задължително картографиране на чувствителността на зоните и стратегически оценки на околната среда (Strategic Environmental Assessments, SEA) за всички регионални и национални планове за аквакултури с цел определяне на потенциални зони за аквакултури, които да не са в противоречие със законодателството на ЕС в областта на околната среда;

33. признава потенциала, който имат аквакултурите в градските зони, особено във връзка с аквапониката;
34. отбелязва, че съгласно преработената версия на Регламента за събиране на данни, всички морски рибни стопанства са длъжни да събират данни, докато сладководните рибни стопанства могат да извършват това доброволно; призовава за стандартизиране на протоколите в това отношение.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	20.3.2018						
Резултат от окончателното гласуване	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">+:</td> <td style="text-align: right;">61</td> </tr> <tr> <td>–:</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> </table>	+:	61	–:	1	0:	0
+:	61						
–:	1						
0:	0						
Членове, присъствали на окончателното гласуване	<p>Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Ivo Belet, Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Mark Demesmaeker, Stefan Eck, Bas Eickhout, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Arne Gericke, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, Anneli Jäätteenmäki, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Urszula Krupa, Giovanni La Via, Jo Leinen, Peter Liese, Lukas Mandl, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Rory Palmer, Massimo Paolucci, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Julia Reid, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Renate Sommer, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Ivica Tolić, Adina-Ioana Vălean, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli</p>						
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	<p>Christofer Fjellner, Elena Gentile, Merja Kyllönen, Norbert Lins, Gesine Meissner, Ulrike Müller, Mihai Țurcanu</p>						
Заместници (чл. 200, пар. 2), присъствали на окончателното гласуване	<p>Fernando Ruas, Ruža Tomašić</p>						

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

61	+
ALDE	Gerben-Jan Gerbrandy, Anneli Jäätteenmäki, Valentinas Mazuronis, Gesine Meissner, Ulrike Müller, Frédérique Ries
ECR	Mark Demesmaeker, Arne Gericke, Urszula Krupa, Boleslaw G. Piecha, Ruža Tomašić, Jadwiga Wiśniewska
EFDD	Piernicola Pedicini
ENF	Sylvie Goddyn
GUE/NGL	Stefan Eck, Kateřina Konečná, Merja Kyllönen
PPE	Pilar Ayuso, Ivo Belet, Birgit Collin-Langen, Angélique Delahaye, Christofer Fjellner, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Jens Gieseke, Julie Girling, Françoise Grosselet, Andrzej Grzyb, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Lukas Mandl, Fernando Ruas, Annie Schreijer-Pierik, Renate Sommer, Ivica Tolić, Mihai Țurcanu, Adina-Ioana Vălean
S&D	Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Miriam Dalli, Seb Dance, Elena Gentile, Jytte Guteland, Karin Kadenbach, Jo Leinen, Susanne Melior, Rory Palmer, Massimo Paolucci, Pavel Poc, Daciana Octavia Sârbu, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Damiano Zoffoli
VERTS/ALE	Marco Affronte, Margrete Auken, Bas Eickhout, Michèle Rivasi, Davor Škrlec

1	-
EFDD	Julia Reid

0	0

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	15.5.2018
Резултат от окончателното гласуване	+: 21 -: 2 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Clara Eugenia Aguilera García, Renata Briano, Alain Cadec, David Coburn, Linnéa Engström, João Ferreira, Sylvie Goddyn, Carlos Iturgaiz, António Marinho e Pinto, Gabriel Mato, Norica Nicolai, Liadh Ní Riada, Annie Schreijer-Pierik, Ricardo Serrão Santos, Ruža Tomašić, Peter van Dalen, Jarosław Wałęsa
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Norbert Erdős, Yannick Jadot, Verónica Lope Fontagné, Maria Lidia Senra Rodríguez
Заместници (чл. 200, пар. 2), присъствали на окончателното гласуване	Tim Aker, Nessa Childers

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

21	+
ALDE	António Marinho e Pinto, Norica Nicolai
ECR	Peter van Dalen, Ruža Tomašić
ENF	Sylvie Goddyn
GUE/NGL	João Ferreira, Liadh Ní Riada
PPE	Alain Cadec, Norbert Erdős, Carlos Iturgaiz, Verónica Lope Fontagné, Gabriel Mato, Annie Schreijer-Pierik, Jarosław Wałęsa
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Renata Briano, Nessa Childers, Ulrike Rodust, Ricardo Serrão Santos
VERTS/ALE	Marco Affronte, Linnéa Engström

2	-
EFDD	Tim Aker, David Coburn

0	0

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“